

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
NAZIV PROPISA	Predlog Uredbe o uslovima i načinu korišćenja genetički modifikovane hrani ili hrane za životinje
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> - Genetički modifikovana hrana i/ili hrana za životinje je hrana i/ili hrana za životinje proizvedena od organizama koji su bili podvrgnuti posebnim izmjenama njihove DNK, korištenjem metoda genetičkog inženjeringu. - Ovom uredbom su utvrđeni bliži uslovi za odobravanje, način i korišćenje, sledljivost i označavanje genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje i upis u registar genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje. - Genetički modifikovana hrana ili hrana za životinje: <ul style="list-style-type: none"> a) su genetički modifikovani organizmi čija je namjena upotreba za hranu i/ili hranu za životinje; b) hrana i/ili hrana za životinje koja sadrži genetički modifikovane organizme ili se od njih sastoji i c) hrana i/ili hrana za životinje proizvedena od genetički modifikovanih organizama ili koja sadrži sastojke proizvedene iz genetički modifikovanih organizama. - Genetički modifikovana hrana ili hrana za životinje, prije stavljanja na tržište, podliježe odobravanju od strane nadležnog organa za bezbjednost hrane, a na osnovu mišljenja donešenog od strane Nacionalnog savjeta za biološku sigurnost (Savjet). - Zahtjev za odobrenje, koji se podnosi nadležnom organu, a zatim od strane nadležnog organa upućuje Savjetu na mišljenje, mora da sadrži tehničke i naučne informacije (procijenu rizika) koje se odnose na procijenu efekta na zdravlje ljudi, zdravlje životinja i životnu sredinu. - Uprava, uzimajući u obzir mišljenje Savjeta, donosi konačnu odluku o odobrenju stavljanja genetički modifikovane hrane i/ili hrane za životinje na tržište. - Odobrenje se izdaje na 10 godina i može se obnoviti, u skladu sa uslovima utvrđenim ovom Uredbom. - Genetički modifikovana hrana ili hrana za životinje koja se stavlja na tržište podliježe opštim zahtjevima za označivanje utvrđenim propisom za informisanje potrošača, kao i posebnim zahtjevima za označavanje genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje definisanim ovom uredbom, to jest na oznaci mora da piše: "Ovaj proizvod sadrži genetički modifikovane organizme" ili "Ovaj proizvod sadrži genetički modifikovan [naziv organizma]", osim u slaučaju kada tragovi genetički modifikovanih organizama u proizvodima ne prelazi prag (količina) od 0,9% i ako su ti tragovi usputni ili tehnički neizbjegni. - Takođe, na ozanci mora da stoji i jedinstvena identifikaciona oznaka genetički modifikovanih organizama, bliže utvrđena ovom uredbom. - Odobrena genetički modifikovana hrana i/ili hrana za životinje upisuje se u Registar koji vodi nadležni organ, a koji je dostupan javnosti i objavljuje se na internet stranici nadležnog organa. 	
<p>2. Ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Ovom uredbom se obezbjeđuje visok nivo zaštite zdravlja i interesa potrošača, pomoći pri izboru hrane i bezbjedna upotreba genetički modifikovane hrane i/ili hrane za životinje, uzimajući u obzir zdravstvene, ekonomske, socijalne, etičke i druge okolnosti, nesmetano funkcionisanje tržišta, slobodan protok i stavljanje na tržište genetički modifikovane hrane i/ili hrane za životinje. 	

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?
- Ovo je jedina moguća opcija. U slučaju nedonošenja ove uredbe, posebno propisanih zahtjeva za odobrenje genetički modifikovane hrane i/ili hrane za životinje i dodatnih pravila za označavanje, ne obezbjeđuje se adekvatna zaštita stanovništva, uskraćuju se prava potrošača da dobije sve informacije o genetički modifikovanoj hrani ili hrani za životinje stavljenoj na tržište i dodatno se stvaraju barijere u trgovini hranom.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Ne postoji negativan uticaj primjenom propisa.
- Neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjedenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjedenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problem u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
- Za potrebe ove uredbe nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza podrške i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaci odnosno nijesu prihvaci. Obrazloži.

7. Monitoring i evaulacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjeri biti preduzete tokom primjene propisa kako bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjavanje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaulacije primjene propisa?

- Nema prepreka za implementaciju propisa. Tokom primjene propisa organizovaće se, prema potrebi i zahtjevima subjekata i predstavnika potrošača, obuke (radionice, medijska saopštenja) od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja - Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.
- Genetički modifikovana hrana i/ili hrana za životinje stavljaće se na tržište na osnovu odobrenja nadležnog organa i procijenjenih rizika, i biće označena na način da potrošača

Jasno i nedvosmisleno informiše da je u pitanju proizvod koji sadrži genetički modifikovane organizme.

- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja –Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove će vršiti monitoring i evaluaciju primjene ove uredbe.

Glavni indikatori kojima će se mjeriti ispunjavanje ciljeva:

- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja –Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove će vršiti monitoring i evaluaciju primjene ove uredbe.

Datum i mjesto

Podgorica, 24. decembar 2018.godine

MINISTAR

